



Universitätsbibliothek Paderborn

Ars Semper Gaudendi

Demonstrata Ex Sola Consideratione Divinae Providentiae Et Per
Adventuales Conciones

Laetitiae Perfectae Artificium In Conscientiae Recta Efformatione
inuentum, & per Adventuales Conciones expositum ac demonstratum

Sarasa, Alfonsus Antonius de

Antverpiae, 1667

§. VI. Exponuntur regulae aliquot generales, secundum quas Examen
Conscientiae instituendum est, & in Examine de peccatis commissis est
judicandum. Ac primò quidem quid à magnis diuturnisque ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-11367

S. VI.

*Exponuntur regula aliquot generales, secundum quas examen
Conscientiæ instituendum, & in examine de peccatis
commisissis est iudicandum. Ac primò quidem,
quid à magnis diuturnisque peccatoribus sit
obseruandum.*

43. Tandem videtur nunc res & oratio postulare, vt quæ demùm diligentia examini adhibenda, & quo pacto de peccatis commissis iudicandum sit à Conscientiâ, antequam Sacerdoti per Confessionem Sacramentalem exponantur, explicemus. Et quoniam de peccatis manifestè à Conscientiâ deprehensis nullum est dubium, nullus mihi de iis erit deinceps sermo, vt qui quæ huc spectant, jam exegerim. Rursus neque cum de diligentia examinis Confessioni præmittendi agimus, de iis loquimur qui multo jam vitæ tempore in omnia sese promiscuè dederunt scelera, Dei hominumque contemptu pari; neque vñquam interea, aut rarò, aut certè admodum perfunctoriè pœnitentiam egère vitæ tam nefariè peractæ, aut potiùs perditæ. Istud enim satis constat, vti exacta omnino debet esse peccatorum expositio, ita & eorundem inquisitionem plus temporis & studij requirere. Quantum autem id sit, pro hominis conditione statuendum est, rerumque actarum multitudine & pondere. Alia enim facienda est accuratiorque disquisitio ab eo, qui in rebus publicis, iisque aut Iustitiæ aut rei pecuniariæ, dudum, & malâ fide versatus est, alia ab eo qui domesticis tantùm intentus, otiosam penitus duxit vitam. Aliter etiam agendum est ab eo, qui vni tantum vitio inhæsit, cætera vir probus; aliter enim verò ab eo, cui nihil nefas fecit peccandi libido & intemperantia. Pro variâ itaque hominum conditione determinanda hæc sunt. Neque si dies aliquot feriò & vigili curâ pristinæ vitæ meditandæ impenderit is, qui in sceleribus torus fuit, à tam vtili disquisitione amouendus est, donec moralem (id est eam quam prudens beneque consiliatus in tanti momenti negotio, curam adferret) sibi

*Qui duo
peccatis &
diuersis in-
haerent,
exactam
faciam cri-
minum
disquisiti-
nem.*

*ea in va-
riis debet
esse varia.*

quanta &
qualis mo-
ralis et ju-
dicio aut
Confessarij
discernen-
dum.

sibi aut sapienti Confessario adhibuisse visus fuerit : sic vt nihil sponte sua intactum reliquerit, atque omnia quantum sibi videtur, bonâ fide, in memoriam reuocarit.

Verùm sunt plurimi, qui peccatores non sunt quasi sedentarij, sed quorum vita, etsi vt plurimum innoxia, maculis tamen imò & sceleribus nonnumquam inspergitur, & magno interim Sacramentorum vsu ea nituntur sæpius eluere. Iis sedandis major est difficultas : nam vt puritatis sunt studiosi, ita sunt plerumque in examinando nimij, & in perperam dijudicandis actionibus faciles, imò & projecti. His ergo vt temperamentum afferamus, regulas quasdam generales porrigimus. Quarum sit

PRIMA REGULA.

Quantum spatium temporis ferè impendendum sit examinandis ante Confessionem peccatis, iis qui sæpè confitentur aut examen faciunt quotidianum. Item quod quantum scrupulosis.

Aliud est
preparatio
ad Confes-
sionem, aliud
mera pec-
catorum
dysquisitio.

NE quis quæ dicenda sunt admiretur, antè omnia præparationem animi, quam Confessionem instituendæ piè utiliterque præmittimus, à merâ inquisitione criminum diuidamus. Scimus enim pijs & sanctis cogitationibus, humilibusque fufis precibus, Deum admodum demereri, gratiasque ingentes elici, quibus emollitus peccatoris animus, ad scelerum agnitionem, promptamque detestationem faciliùs inlectatur. Quantum huic præparationi impendendum sit tempus, non definitio; neque adeò definitio debet, cum omne impendatur fructuosè. De hâc igitur præparatione posthac non ago. At verò istud assero; eos qui sæpè, id est, octauo ex. gr. quoque die, sacrâ Exomologesi mentem expiare sunt soliti, exorbitare omninò, si solis examinandis criminibus, iisque distinguendis, aut memoriæ quasi ex ordine mandandis, multum insumant temporis. Multum autem voco, vt presè loquat, horæ dimidium, aut etiam quadrantem solidum.

Est